

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากัลยาณมิตรธรรมในพระพุทธศาสนา และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพ ประเภท ชั้นปี และคณะของนิสิต การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น ๒ ตอน คือ ตอนที่ ๑ เป็นการวิเคราะห์กัลยาณมิตรธรรมในพระพุทธศาสนาจากพระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ตอนที่ ๒ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๓ จำนวน ๔๖๐ รูป/คน และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๑๐ รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน ๔ ข้อ และแบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน ๕๔ ข้อ รวมทั้งแบบเติมคำ จำนวน ๕ ข้อ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการโดยการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยการแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละ คำนวณค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพและประเภทของนิสิตโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามชั้นปีและคณะของนิสิตโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

๕.๑ สรุปผลการศึกษาวิจัย

๕.๑.๑ กัลยาณมิตตธรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท

ผลการศึกษา พบว่า มิตรตามหลักพระพุทธศาสนาแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ (๑) มิตรแท้ ได้แก่ มิตรร่วมสุข ร่วมทุกข์ มิตรมีอุปการะ มิตรมีความรักใคร่ และ มิตรแนะนำประโยชน์ (๒) มิตรเทียม ได้แก่ คนคิดแต่พูด คนหัวประจบ คนที่ถือเอาแต่ประโยชน์ส่วนตน และคนที่เป็นมิตรชักนำไปในทางเสื่อม นอกเหนือจากคำว่ามิตรแท้และมิตรเทียมแล้ว พระพุทธเจ้ายังทรงตรัสแบ่งมิตรออกเป็น ๒ จำพวก ได้แก่ (๑) อาคาริกมิตร คือ มิตรผู้ครองเรือน เช่น บุคคลบางคนในโลกนี้ให้สิ่งที่ให้ไดยาก สละสิ่งที่สละไดยาก ทำสิ่งที่ทำไดยาก ทนต่อสิ่งที่ทนไดยาก บอกความลับแก่เพื่อน ปกปิดความลับของเพื่อน ไม่ทอดทิ้งในคราวมีอันตราย แม้ชีวิตก็สละเพื่อประโยชน์แก่เพื่อน เมื่อเพื่อนสิ้นเนื้อประดาตัวก็ไม่ดูหมิ่น (๒) อนาคาริกมิตร คือ มิตรผู้ไม่ครองเรือน เช่น พระภิกษุในพระธรรมวินัยนี้ เป็นที่รัก เป็นที่พอใจ เป็นที่เคารพ ควรแก่การยกย่อง พูดสิ่งที่เป็ประโยชน์ ทนฟังถ้อยคำได้ กล่าวถ้อยคำได้ลึกซึ้ง และไม่ชักนำไปในเรื่องไม่สมควร ชักชวนให้บำเพ็ญในทางอริสัล ชักชวนให้หมั่นเจริญสติปัฏฐาน ๔ ชักชวนให้หมั่นเจริญสัมมปธาน ๔ ชักชวนให้หมั่นเจริญอุททิบาท ๔ อินทรีย์ ๕ พละ ๕ โพชฌงค์ ๗ อริยมรรคมีองค์ ๘ นอกจากคำว่ามิตรแล้ว ตามหลักพระพุทธศาสนายังกล่าวถึงคำว่า สหาย บัณฑิต สัตบุรุษ ชีรชน ซึ่งจัดเป็มิตรแท้ด้วยเช่นกัน สำหรับความเป็นมิตรแท้นั้นไม่ได้จำกัดอยู่ที่ความเป็นเพื่อนที่ดีเท่านั้น แต่หมายถึงเพื่อนที่คอยแนะนำ ชักจูง ช่วยเหลือเกื้อกูล ช่วยบอกทางปัญญา และเป็นตัวอย่างที่ดี ซึ่งพระพุทธเจ้าตรัสเรียกว่า “กัลยาณมิตตธรรม” หรือ “กัลยาณมิตร” ซึ่งประกอบด้วย คุณสมบัติพื้นฐานของคุณธรรมประจำตน ๗ ประการ คือ (๑) ความเป็นคนน่ารัก (ปิโย) (๒) การได้รับความเคารพ (ครุ) (๓) การประพฤติน่าเจริญใจ (ภาวนีโย) (๔) รู้จักพูดชี้แจงแนะนำ (วัตตะ) (๕) การอดทนต่อถ้อยคำจากผู้อื่น (วณกขโม) (๖) แผลงเรื่องราวที่ล้าลึกได้ (กัมภีรญจะ กถัง กัตตะ) และ (๗) การไม่ชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย (โน จัญฐานะ นิโยชะเย) การที่จะเป็นกัลยาณมิตรได้ ต้องประกอบด้วยคุณสมบัติที่ถึงพร้อม ๘ ประการ คือ (๑) ความเชื่อหรือศรัทธา (๒) การสำรวมกาย วาจา และใจ (๓) การฟัง หรือสดะ (๔) การเสียสละ หรือ จาคะ (๕) ความเพียร (วิริยะ) (๖) ความระลึกได้ (สติ) (๗) ความตั้งใจมั่น (สมาธิ) และ (๘) ความรอบรู้ (ปัญญา) นอกจากคุณสมบัติที่ถึงพร้อมด้วยองค์คุณ ๘ ประการแล้วยังมีคุณธรรมอื่นๆ ประกอบด้วย เช่น พรหมวิหารธรรม ธรรมเป็นเครื่องอยู่อันประเสริฐ ๔ ประการ คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา โยนิโสมนสิการ การกระทำไว้ในใจ โดยอุบายอันแยบคาย สังคหวัตถุธรรม ธรรมที่เป็นที่ตั้งแห่งการสงเคราะห์กัน ๔ ประการ คือ (๑) ทาน การให้ (๒) ปิยะวาจา การพูดจาด้วยถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน (๓) อัตถจริยา ช่วยเหลือกัน (๔) สมานัตตา การเป็นผู้มีความสม่ำเสมอ โดยการ

ประพัตต์ทำให้มีความเสมอดันเสมอปลาย วางตัวดีต่อกัน และสัปปริสธรรม ธรรมที่เป็นที่อยู่ของ สัตบุรุษหรือคุณสมบัติของคนดี ๗ ประการ คือ การรู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักตน รู้จักประมาณ รู้จักชุมชน และรู้จักบุคคล บุคคลที่จะเป็นคนดี นำเคารพนับถือ นำเลื่อมใส ต้องอาศัยหลักธรรม ประจำใจเป็นคุณสมบัติเบื้องต้น มิใช่อาศัยลาภ ยศ สรรเสริญ เงินทอง เป็นสมบัติ ถ้าบุคคลขาด คุณธรรมประจำใจแล้วก็จะเป็นคนดีไม่ได้ คุณธรรมที่กล่าวมาทั้งหมดจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อ การเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ อันเป็นกัลยาณมิตรที่ดีต่อกัน ผู้ที่ปรารถนาความเจริญก้าวหน้า ในชีวิตส่วนตัวและส่วนรวมจึงควรนำไปประพัตต์ปฏิบัติตามเพื่อนำสังคมไปสู่ความสามัคคีและ สงบสุขสืบไป

๕.๑.๒. ความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

๕.๑.๒.๑. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็น ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

๑. ระดับความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๓$, S.D.=.๕๕) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยด้านการไม่ชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย (โน จัฎฐาเน นิโยชะเย) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = ๓.๕๕$, S.D.=.๖๖) รองลงมา ได้แก่ ด้านการได้รับความเคารพ (กรู) ($\bar{X} = ๓.๕๑$, S.D.=.๖๕) ด้านการสร้าง ความน่ารัก (ปิโย) ($\bar{X} = ๓.๘๕$, S.D.=.๖๑) ด้านการแถลงเรื่องล้าลึกได้ (กัมภีรญจะ กะถัง กัตตา) ($\bar{X} = ๓.๗๕$, S.D.=.๖๘) ด้านการรู้จักพูดให้เหตุผล ชี้แจงแนะนำ (วัตตา) ($\bar{X} = ๓.๗๗$, S.D.=.๗๒) ด้านการทนต่อถ้อยคำ (วจนักขโม) ($\bar{X} = ๓.๗๗$, S.D.=.๖๕) และด้านการประพัตต์นำเจริญใจ (ภาวนิโย) ($\bar{X} = ๓.๗๔$, S.D.=.๖๖) ตามลำดับ

๒. ระดับความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ด้านการสร้างความรัก (ปิโย) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๕$, S.D.=.๖๑) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ใน ระดับมากทุกข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจะเห็นว่าความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ด้านการสร้าง ความน่ารัก (ปิโย) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อที่เกี่ยวกับการมีความปรารถนาดีต่อศิษย์ ($\bar{X} = ๔.๐๕$, S.D.=.๘๐) การมีความชื่นชมยินดีเมื่อศิษย์ได้ดี ($\bar{X} = ๔.๐๐$, S.D.=.๘๕) การ แต่งกายสุภาพเรียบร้อย ($\bar{X} = ๓.๕๕$, S.D.=.๖๗) การมีบุคลิกภาพดี ($\bar{X} = ๓.๕๓$, S.D.=.๗๓)

มีความสงสารเอ็นดูศิษย์อยากช่วยเหลือให้พ้นจากความไม่รู้ ($\bar{X} = ๓.๕๓$, S.D. = .๘๘) มีการยิ้มแย้มแจ่มใส ($\bar{X} = ๓.๘๐$, S.D. = .๘๓) และข้อที่เกี่ยวกับการพูดจาได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่เกี่ยวกับการวางตัวเป็นกลาง จิตใจตั้งอยู่ในความยุติธรรม ($\bar{X} = ๓.๓๑$, S.D. = .๕๘)

๓. ระดับความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ด้านการได้รับความเคารพ (ครู) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๕๑$, S.D. = .๖๕) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจะเห็นว่าความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ด้านการได้รับความเคารพ (ครู) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อที่เกี่ยวกับการมีความน่าเคารพ น่าศรัทธา น่าเลื่อมใส ($\bar{X} = ๔.๐๒$, S.D. = .๘๒) และข้อที่เกี่ยวกับการมีความรู้ความสามารถเป็น ที่พึ่งทางการศึกษาได้ ($\bar{X} = ๔.๐๒$, S.D. = .๖๕) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่เกี่ยวกับการ มีความรอบคอบในการพูด การคิดและการกระทำ ($\bar{X} = ๓.๘๒$, S.D. = .๘๗)

๔. ระดับความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ด้านการประพฤติน่าเจริญใจ (ภาวนิโย) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๗๔$, S.D. = .๖๖) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจะเห็นว่าความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ด้านการประพฤติน่าเจริญใจ (ภาวนิโย) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อที่เกี่ยวกับการมีความประพฤติน่ายกย่อง ($\bar{X} = ๓.๘๒$, S.D. = .๕๑) และข้อที่เกี่ยวกับการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้ดี ($\bar{X} = ๓.๘๒$, S.D. = .๗๖) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่เกี่ยวกับการมีการสร้างกิจกรรมการสอนที่น่าสนใจ ($\bar{X} = ๓.๕๗$, S.D. = .๕๖)

๕. ระดับความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ด้านการรู้จักพูดให้เหตุผล ชี้แจงแนะนำ (วัตตา) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๗๗$, S.D. = .๗๒) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจะเห็นว่าความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ด้านการรู้จักพูดให้เหตุผล ชี้แจงแนะนำ (วัตตา) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือข้อที่เกี่ยวกับการมีการให้คำปรึกษาที่ดี ($\bar{X} = ๓.๕๐$, S.D. = .๘๕) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่เกี่ยวกับการมีการสอนให้เกิดแรงจูงใจอยากที่จะประพฤติปฏิบัติตามที่สอน ($\bar{X} = ๓.๖๘$, S.D. = .๕๐)

๖. ระดับความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ด้านการทนต่อถ้อยคำ (วณัฏขโม) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๗๗$, S.D. = .๖๕) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจะเห็นว่าความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ด้านการทนต่อถ้อยคำ (วณัฏขโม) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อที่เกี่ยวกับการมีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามในสิ่งที่ยังไม่เข้าใจ ($\bar{X} = ๓.๘๕$, S.D. = .๘๓) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่เกี่ยวกับการมีความอดทนต่อการฟังคำอธิบายของบุคคลอื่น ($\bar{X} = ๓.๗๔$, S.D. = .๘๗) และข้อที่เกี่ยวกับการควบคุมอารมณ์ได้ดี ในระหว่างการสอนหรือถูกวิพากษ์วิจารณ์ ($\bar{X} = ๓.๗๔$, S.D. = .๕๐)

๗. ระดับความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ด้านการแถลงเรื่องล้าลึกได้ (คัมภีร์ญจะ กะถัง กัตตา) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๗๕$, S.D. = .๖๘) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจะเห็นว่าความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ด้านการแถลงเรื่องล้าลึกได้ (คัมภีร์ญจะ กะถัง กัตตา) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อที่เกี่ยวกับการมีแนะนำตัว ชี้แจงแผนการสอนได้อย่างละเอียดชัดเจน ($\bar{X} = ๓.๘๖$, S.D. = .๗๕) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่เกี่ยวกับการมีการวิเคราะห์ตีความในวิชาที่สอนได้อย่างละเอียดลึกซึ้ง ($\bar{X} = ๓.๗๐$, S.D. = .๘๐) และข้อที่เกี่ยวกับการอธิบายจากผลไปสู่สาเหตุและยกตัวอย่างประกอบ ($\bar{X} = ๓.๗๐$, S.D. = .๘๓)

๘. ระดับความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ด้านการไม่ชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย (โน จัฎฐาเน นิโยชเย) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๕๕$, S.D. = .๖๖) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจะเห็นว่าความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ด้านการไม่ชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย (โน จัฎฐาเน นิโยชเย) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อที่เกี่ยวกับการมีการแนะนำศิษย์ไปในทางที่ถูกต้อง ($\bar{X} = ๔.๑๓$, S.D. = .๗๗) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่เกี่ยวกับการมีความเป็นผู้นำในการเลี้ยงชีวิตอย่างถูกต้อง ($\bar{X} = ๓.๘๖$, S.D. = .๗๖) และข้อที่เกี่ยวกับการปกป้องศิษย์ในสิ่งที่ถูกต้อง ($\bar{X} = ๓.๘๖$, S.D. = .๘๘)

๕.๑.๒.๒. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ จำแนกตามสถานภาพ

๑. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพระหว่างบรรพชิตและคฤหัสถ์ โดยภาพรวม พบว่า นิสิตมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเมื่อกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ในทุกด้าน โดยนิสิตที่เป็นคฤหัสถ์มีความคิดเห็นต่อความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์โดยเฉลี่ยสูงกว่านิสิตที่เป็นบรรพชิต

๒. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพด้านการสร้างความน่ารัก (ปิโย) พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๑ ข้อ คือ ข้อที่ ๔ มีการพูดได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ ในส่วนที่แตกต่างกันจะเห็นว่านิสิตที่เป็นคฤหัสถ์มีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยสูงกว่านิสิตที่เป็นบรรพชิต

๓. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพด้านการได้รับความเคารพ (ครุ) พบว่า ระหว่างนิสิตบรรพชิตและคฤหัสถ์มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเมื่อกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทุกข้อ

๔. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพด้านการประพฤติน่าเจริญใจ (ภาวนิโย) พบว่า ระหว่างนิสิตบรรพชิตและคฤหัสถ์มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเมื่อกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทุกข้อ

๕. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพด้านการรู้จักพูดให้เหตุผล ชี้แจงแนะนำ (วัตตา) พบว่า ระหว่างนิสิตบรรพชิตและคฤหัสถ์มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเมื่อกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทุกข้อ

๖. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพด้านการทนต่อถ้อยคำ (วจนักขโม) พบว่า ระหว่างนิสิตบรรพชิตและคฤหัสถ์มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเมื่อกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทุกข้อ

๗. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพ

ด้านการแถลงเรื่องล้าลึกได้ (คัมภีร์จะ กถัง กัตตา) พบว่า ระหว่างนิสิตบรรพชิตและคฤหัสถ์ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเมื่อกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทุกข้อ

๘. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็น ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพ ด้านการไม่ชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย (โน จัฏฐานะ นิโยชเย) พบว่า ระหว่างนิสิตบรรพชิตและ คฤหัสถ์มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเมื่อกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทุกข้อ

๕.๑.๒.๓. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อความเป็นกัลยาณมิตรของ อาจารย์ จำแนกตามประเภท

๑. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็น ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพ ระหว่างนิสิตภาคพิเศษและภาคปกติ โดยภาพรวม พบว่า ระหว่างนิสิตภาคพิเศษและภาคปกติ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเมื่อกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ในทุกด้าน โดยนิสิตที่ เรียนอยู่ในภาคพิเศษมีความคิดเห็นต่อความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์โดยเฉลี่ยสูงกว่านิสิตที่ เรียนอยู่ในภาคปกติ

๒. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็น ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพ ระหว่างนิสิตภาคพิเศษและภาคปกติ ด้านการสร้างความรัก (ปิโย) พบว่า ไม่แตกต่างกันเมื่อ กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทุกข้อ

๓. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็น ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพ ระหว่างนิสิตภาคพิเศษและภาคปกติ ด้านการได้รับความเคารพ (ครุ) พบว่า ไม่แตกต่างกันเมื่อ กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทุกข้อ

๔. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็น ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพ ระหว่างนิสิตภาคพิเศษและภาคปกติ ด้านการประพุดิน่าเจริญใจ (ภาวนิโย) พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๑ ข้อ คือ ข้อที่ ๑ มีความสมเหตุสมผลต่องานที่ มอบหมายให้ทำในรายวิชา ส่วนที่แตกต่างกันจะเห็นว่านิสิตที่เรียนอยู่ในภาคพิเศษมีความคิดเห็น โดยเฉลี่ยสูงกว่านิสิตที่เรียนอยู่ในภาคปกติ

๕. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็น ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพ

ระหว่างนิสิตภาคพิเศษและภาคปกติ ด้านการรู้จักพูดให้เหตุผล ชี้แจงแนะนำ (วัดตา) พบว่า ไม่แตกต่างกันเมื่อกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทุกข้อ

๖. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพระหว่างนิสิตภาคพิเศษและภาคปกติ ด้านการทนต่อถ้อยคำ (วจนักษโม) พบว่า ไม่แตกต่างกันเมื่อกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทุกข้อ

๗. การเปรียบเทียบระดับความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพ ระหว่างนิสิตภาคพิเศษและภาคปกติ ด้านการแถลงเรื่องล้าลึกได้ (กัมภีรญจะ กะถัง กัตตา) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๑ ข้อ คือ ข้อที่ ๑ มีการแนะนำตัว ชี้แจงแผนการสอนได้อย่างละเอียดชัดเจน ส่วนข้อที่แตกต่างกันจะเห็นว่านิสิตที่เรียนอยู่ในภาคปกติมีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยสูงกว่านิสิตที่เรียนอยู่ในภาคพิเศษ

๘. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพระหว่างนิสิตภาคพิเศษและภาคปกติ ด้านการไม่ชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย (โน จัฏฐาเน นิโยชเย) พบว่า ไม่แตกต่างกันเมื่อกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทุกข้อ

๕.๑.๒.๔. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ จำแนกตามชั้นปี

๑. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามชั้นปีระหว่างนิสิตชั้นปี ๑ ปี ๒ ปี ๓ ปี ๔ โดยภาพรวม พบว่า นิสิตชั้นปีที่ ๑ ปี ๒ ปี ๓ และ ปี ๔ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทุกด้าน เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ดังนี้ นิสิตที่เรียนอยู่ในชั้นปีที่ ๒ กับปีที่ ๓ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๑ ด้าน ได้แก่ ด้านที่ ๒ การได้รับความเคารพ (ครุ) และนิสิตที่เรียนอยู่ในชั้นปีที่ ๓ กับปีที่ ๔ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๑ ด้าน ได้แก่ ด้านที่ ๖ การแถลงเรื่องล้าลึกได้ (กัมภีรญจะ กะถัง กัตตา) ส่วนนิสิตที่เรียนอยู่ในชั้นปีที่ ๑ กับปีที่ ๓ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๖ ด้าน ได้แก่ ด้านที่ ๑ การสร้างความน่ารัก (ปิโย) ด้านที่ ๒ การได้รับความเคารพ (ครุ) ด้านที่ ๓ การประพฤติน่าเจริญใจ

(ภาวนิโย) ด้านที่ ๔ การรู้จักพูดให้เหตุผล ชี้แจงแนะนำ (วตตะ) ด้านที่ ๖ การแถลงเรื่องล้าลึกได้ (คัมภีร์ัญจะ กะถัง กัตตะ) และด้านที่ ๗ การไม่ชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย (โน จัญญานะ นิโยชะเย)

๒. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามชั้นปี ด้านการสร้างความน่ารัก (ปิโย) พบว่า ระหว่างนิสิตปี ๑ ปี ๒ ปี ๓ และปี ๔ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ใน ๒ ข้อ คือ ข้อที่ ๑ มีบุคลิกภาพดี และข้อที่ ๒ มีการแต่งกายสุภาพเรียบร้อย

๓. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามชั้นปี ด้านการได้รับความเคารพ (ครุ) พบว่า ระหว่างนิสิตปี ๑ ปี ๒ ปี ๓ และปี ๔ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ดังนี้ นิสิตปี ๑ กับปี ๓ มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๕ ข้อ ได้แก่ ข้อที่ ๑ มีความน่าเคารพ น่าศรัทธา น่าเลื่อมใส ข้อที่ ๒ มีความประพฤติดี ไม่มีเรื่องเสื่อมเสีย ข้อที่ ๓ มีความรู้สามารถเป็นที่พึ่งทางการศึกษาได้ ข้อที่ ๔ มีความเชื่อในทางที่ถูกต้อง และข้อที่ ๕ มีความระวังความชั่วไม่ให้เกิดขึ้นในจิตใจ ส่วนนิสิตปี ๒ กับปี ๓ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๓ ข้อ ได้แก่ ข้อที่ ๑ มีความน่าเคารพ น่าศรัทธา น่าเลื่อมใส ข้อที่ ๒ มีความประพฤติดี ไม่มีเรื่องเสื่อมเสีย และข้อที่ ๘ มีความรอบรู้ คือ รู้ดี รู้ชั่ว รู้ควร รู้เว้น

๔. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามชั้นปี ด้านการประพฤติน่าเจริญใจ (ภาวนิโย) พบว่า ระหว่างนิสิตปี ๑ ปี ๒ ปี ๓ และปี ๔ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ดังนี้ นิสิตปี ๑ กับปี ๓ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๓ ข้อ ได้แก่ ข้อที่ ๔ มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ข้อที่ ๖ มีการสร้างกิจกรรมการสอนที่น่าสนใจ และข้อที่ ๘ มีความประพฤติน่ารักอ่อน

๕. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามชั้นปี

ด้านการรู้จักพูดให้เหตุผล ชี้แจงแนะนำ (วัดตา) พบว่า ระหว่างนิสิตปี ๑ ปี ๒ ปี ๓ และปี ๔ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ดังนี้ นิสิตปี ๑ กับปี ๓ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๑ ข้อ ได้แก่ ข้อที่ ๑ การให้คำปรึกษาที่ดี นิสิตปี ๑ กับปี ๔ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๑ ข้อ ได้แก่ ข้อที่ ๘ มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิดอย่างมีเหตุผล และนิสิตปี ๓ กับปี ๔ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๑ ข้อ ได้แก่ ข้อที่ ๑ มีการให้คำปรึกษาที่ดี

๖. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามชั้นปีด้านการทนต่อถ้อยคำ (วณักขโม) พบว่า ระหว่างนิสิตปี ๑ ปี ๒ ปี ๓ และปี ๔ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ดังนี้ นิสิตปี ๑ กับปี ๓ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๒ ข้อ ได้แก่ ข้อที่ ๓ มีการควบคุมอารมณ์ได้ดีในระหว่างการสอนหรือถูกวิพากษ์วิจารณ์ และข้อที่ ๔ มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามในสิ่งที่ยังไม่เข้าใจ ส่วนนิสิตปี ๑ กับปี ๒ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๑ ข้อ ได้แก่ ข้อที่ ๓ มีการควบคุมอารมณ์ได้ดีในระหว่างการสอนหรือถูกวิพากษ์วิจารณ์

๗. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามชั้นปีด้านการแถลงเรื่องล้าลึกได้ (คัมภีร์ญจะ กถัง กัตตา) พบว่า โดยรวม ระหว่างนิสิตปี ๑ ปี ๒ ปี ๓ และปี ๔ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ดังนี้ นิสิตปี ๑ กับปี ๓ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๖ ข้อ ได้แก่ ข้อที่ ๑ มีการแนะนำตัว ชี้แจงแผนการสอนได้อย่างละเอียดชัดเจน ข้อที่ ๒ มีสาระและเนื้อหาที่นำมาสอนมีสาระเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ข้อที่ ๓ มีการสอนให้เข้าใจง่ายและมีวิธีการสอนที่ดี ข้อที่ ๕ มีความสามารถขยายข้อความที่ยากให้ง่ายแก่การเข้าใจ ข้อที่ ๖ มีการวิเคราะห์ตีความในวิชาที่สอนได้อย่างละเอียดลึกซึ้ง และข้อที่ ๘ มีการแสดงเนื้อหาที่เป็นแก่นหรือสาระสำคัญของวิชานั้นๆ ตลอดจนชี้ให้เห็นคุณค่าในเชิงปฏิบัติได้ดี ส่วนนิสิตปี ๓ กับปี ๔

มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๑ ข้อ ได้แก่ ข้อที่ ๗ มีการอธิบายจากผลไปสู่สาเหตุและยกตัวอย่างประกอบ

๘. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามชั้นปี ด้านการไม่ชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย (โน จัณฐานะ นิโยชเย) พบว่า โดยรวม ระหว่างนิสิตปี ๑ ปี ๒ ปี ๓ และปี ๔ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ดังนี้ นิสิตปี ๑ กับปี ๓ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๖ ข้อ ได้แก่ ข้อที่ ๑ มีการแนะนำศิษย์ไปในทางที่ถูกต้อง ข้อที่ ๓ มีการกระทำตนให้เห็นเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ข้อที่ ๔ ความเป็นผู้นำในการเลี้ยงชีวิตรองอย่างถูกต้อง ข้อที่ ๕ มีการนำความเจริญในการศึกษามาให้แก่ศิษย์ ข้อที่ ๗ มีการแนะนำศิษย์ในเรื่องที่สมควร และข้อที่ ๘ มีการสั่งสอนศิษย์ตรงตามจุดหมายของมหาวิทยาลัยฯ

๕.๑.๒.๕. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ จำแนกตามคณะ

๑. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามคณะ โดยภาพรวม พบว่า ระหว่างนิสิตคณะพุทธศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเมื่อกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทุกด้าน

๒. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามคณะ ด้านการสร้างควมน่ารัก (ปิโย) พบว่า ระหว่างนิสิตคณะพุทธศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเมื่อกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทุกข้อ

๓. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามคณะ ด้านการได้รับความเคารพ (กรู) พบว่า ระหว่างนิสิตคณะพุทธศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเมื่อกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทุกข้อ

๔. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามคณะด้านการประพุดิน่าเจริญใจ (ภาวนีโย) พบว่า ระหว่างนิสิตคณะพุทธศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเมื่อกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทุกข้อ

๕. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามคณะด้านการรู้จักพูดให้เหตุผล ชี้แจงแนะนำ (วัตตะวา) พบว่า ระหว่างนิสิตคณะพุทธศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเมื่อกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทุกข้อ

๖. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามคณะด้านการทนต่อถ้อยคำ (วจนิกขโม) พบว่า ระหว่างนิสิตคณะพุทธศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเมื่อกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทุกข้อ

๗. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามคณะด้านการแถลงเรื่องล้าลึกได้ (คัมภีรญจะ กถิง กัตตา) พบว่า ระหว่างนิสิตคณะพุทธศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเมื่อกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๒ ข้อ ได้แก่ ข้อที่ ๗ มีการอธิบายจากผลไปสู่สาเหตุและยกตัวอย่างประกอบ และข้อที่ ๘ มีการแสดงเนื้อหาที่เป็นแก่นหรือสาระสำคัญของวิชานั้นๆ ตลอดจนชี้ให้เห็นคุณค่าในเชิงปฏิบัติได้ดี

๘. การเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามคณะด้านการไม่ชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย (โน จัญฐาเน นิโยชเย) พบว่า ระหว่างนิสิตคณะพุทธศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเมื่อกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทุกข้อ

๕.๒ อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายดังนี้

๕.๒.๑. ความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

ผลการศึกษาความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การที่ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะว่า นิสิตมีความคิดเห็นกับครู-อาจารย์ เปรียบเหมือนพ่อ แม่ คนที่สอง เป็นผู้ที่คอยดักเตือน และชี้แนะทางที่ถูกต้อง เอาใจใส่ ให้ความรัก ให้ความเป็นมิตร ให้ความช่วยเหลือ ให้อบรมในสิ่งที่ถูก ที่ควร เพื่อให้เป็นคนดี ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในทุกๆ ด้าน และเปรียบครู-อาจารย์เสมือนกับแม่พิมพ์ของชาติที่คอยอบรมศิษย์ให้มีความรู้และมีคุณธรรม ครู-อาจารย์จึงเป็นตัวจักรสำคัญในการพัฒนามนุษย์ เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม ครู-อาจารย์จึงควรยึดเอาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นแบบอย่างที่ดีที่สุดของผู้ทำหน้าที่ครู-อาจารย์ ซึ่งพระพุทธองค์ได้รับการยกย่องสรรเสริญว่าเป็น “บรมครูเอกของโลก” สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาณี ลิ้มประวัติ^๑ ที่ทำการศึกษาคุณลักษณะของครูในยุคปฏิรูปการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตหลักสี่ ผลการวิเคราะห์ตามทัศนะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ พบว่า คุณลักษณะของครูในยุคการปฏิรูปการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตหลักสี่ อยู่ในระดับมาก โดยด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่การพัฒนาตนเอง ด้านบุคลิกภาพ ด้านการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมมาตร กลิ่นเกสร^๒ ที่ทำการศึกษาความเป็นกัลยาณมิตรของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ ๓-๔ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความเป็น

^๑สุภาณี ลิ้มประวัติ, “การศึกษาคุณลักษณะของครูในยุคปฏิรูปการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตหลักสี่”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร), ๒๕๔๕.

^๒สมมาตร กลิ่นเกสร, “ความเป็นกัลยาณมิตรของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ ๓-๔ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), ๒๕๕๒.

กัลยาณมิตรของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเป็นกัลยาณมิตรมีการปฏิบัติงานในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยคือ ด้านความน่ายกย่อง รองลงมาคือ ด้านความน่ารัก และด้านการรู้จักพูด ตามลำดับ สำหรับการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านความน่าเคารพ พร้อมทั้งสอดคล้องกับแนวคิดของ พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต) ^๓ ที่กล่าวไว้ว่ากัลยาณมิตรมิได้หมายถึงเพื่อนที่ดีอย่างในความหมายสามัญเท่านั้น แต่หมายถึงบุคคลผู้เฝ้ายามพร้อมด้วยคุณสมบัติที่จะสั่งสอน แนะนำ ชี้แจง ชักจูง ช่วยบอกช่องทาง หรือเป็นตัวอย่างให้ผู้อื่นดำเนินไปในมรรคาแห่งการฝึกฝนอบรมอย่างถูกต้อง สอดคล้องกับแนวคิดของ สุมน อมรวิวัฒน์ ^๔ กล่าวไว้ว่า ครู คือ กัลยาณมิตร นอกจากเป็นเพื่อนที่มีความจริงใจต่อกันและกันแล้ว กัลยาณมิตรยังเป็นผู้ชี้แนะและช่วยเหลือให้เกิดความเจริญอย่างชอบธรรม ครูที่เฝ้าสอนอยู่คนเดียวทุกวันๆ นั้นเป็นเพียงผู้บอกวิชา แต่ครูที่มองตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และเห็นว่านักเรียนนั้นคือมนุษย์ที่มีหัวใจ มีความรู้สึกนึกคิด มีพ่อแม่ที่ส่งลูกมาหาครู มาอยู่กับครู ที่โรงเรียน ด้วยความหวังว่าครูจะทำงานหนักและมีความรับผิดชอบที่จะจัดกระบวนการ และกิจกรรมทุกอย่างให้ลูกศิษย์ของตนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แข็งแรง มีความรู้ ความสามารถ ความคิด และความดี สอดคล้องกับแนวคิดของ พิชัย ไชยสงคราม ^๕ กล่าวไว้ว่า ครูจะต้องเป็นผู้นำทำหน้าที่ได้หลายอย่าง ทั้งเป็นผู้สอน ผู้อบรมบ่มนิสัย ผู้ให้บริการ ผู้นำในด้านต่างๆ เป็นแม่แบบ เป็นผู้สร้างสรรค์ทรัพยากรมนุษย์ทุกสาขาอาชีพที่เป็นไปในทางสุจริตทั้งมวล จะต้องผ่านมาจากความเฉลียวฉลาด ความสามารถ ซึ่งเป็นฝีมือของครู ไม่ว่าจะเป็นอาชีพ แพทย์ ครู ทหาร ตำรวจ ทนายความ พยาบาล วิศวกร เป็นต้น ครูเท่านั้นที่มีโอกาสสร้างสรรค์ได้มากกว่าคนอื่นๆ และการพัฒนาประเทศชาติหรือสังคมจะประสบความสำเร็จได้ด้วยปัจจัยสำคัญคือ ทรัพยากรมนุษย์ หากมนุษย์ได้รับการหล่อหลอมมาแต่เยาว์วัยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณค่า มีความสามารถแล้ว เมื่อเติบโตไปประกอบอาชีพต่างๆ ในสังคม สังคมก็จะเจริญก้าวหน้ามีความสุขสงบน่าอยู่ หากเยาวชนมิได้รับการปลูกฝังให้เป็นพลเมืองดีมีคุณภาพเสียตั้งแต่เยาว์วัยแล้ว เมื่อเติบโตไปประกอบอาชีพในสังคม

^๓ พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต), “พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยายความ”, พิมพ์ครั้งที่ ๑๑, (กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๔๐, หน้า ๖๒๓.

^๔ สุมน อมรวิวัฒน์, สมบัติทิพย์ของการศึกษาไทย, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), ๒๕๓๕, หน้า ๔๖๘-๔๗๔.

^๕ พิชัย ไชยสงคราม, ความเป็นครู, อุบลราชธานี : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี, ๒๕๔๒, หน้า ๔.

สังคมนั้นก็จะมีแต่ความวุ่นวาย สับสน ประชาชนขาดคุณธรรม ขาดสามัคคีธรรม มีแต่ความขัดแย้ง ซึ่งกันและกัน จึงดิ้นรน เอาจริงเอาจังต่อกัน เห็นแก่ตัว และมีการแก้ไขอาจารย์ ดังนั้นการ สร้างให้เป็นรูปแบบใด ย่อมขึ้นอยู่กับฝีมือครู ไม่มีใครทำได้ดีเท่าครู เมื่อเป็นเช่นนี้ครูจึงได้รับสมญา ว่า “วิศวกรสังคม” และสอดคล้องกับแนวคิดของ รุ่ง แก้วแดง^๖ ได้กล่าวไว้ว่า ครู คือผู้กำหนด อนาคตของประเทศ ประเทศใดมีครูที่เป็นคนมีความรู้ ความสามารถเป็นคนเก่ง เป็นคนที่มีความ เสียสละ ตั้งใจทำงานเพื่อประโยชน์ของผู้เรียน ประเทศนั้นจะมีพลเมืองที่เก่งและฉลาดและศักยภาพ เพียงพอที่จะแข่งขันกับทุกประเทศทั่วโลก และในทางกลับกัน หากประเทศใดมีครูที่มีปัญหา ไม่ สามารถให้ความรู้กับผู้เรียนซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญของประเทศได้แล้ว ประเทศนั้นอาจเสื่อมโทรม และล่มสลายไปได้

นอกจากนี้ยังใกล้เคียงกับงานวิจัยของ กานนท์ อินทปัญญา^๗ ที่ ทำการศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสุพรรณบุรีเขต ๑ จำนวน ๑๒ ด้าน คือ ๑) การปฏิบัติกิจกรรมทาง วิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ ๒) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่ จะเกิดกับผู้เรียน ๓) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ๔) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติ ให้เกิดผลจริง ๕) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ๖) จัดกิจกรรมการเรียน การสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน ๗) รายงานผลพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ ๘) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ๙) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ๑๐) ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน ๑๑) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ๑๒) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ระดับปานกลางและเมื่อ พิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ๕ ด้าน ส่วนอีก ๗ ด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย และใกล้เคียงกับงานวิจัยของ กมลลักษณ์ ทิพากร^๘

^๖ รุ่ง แก้วแดง, ปฏิวัติการศึกษาไทย, (กรุงเทพมหานคร : มติชน), ๒๕๔๑, หน้า ๑๓๔-๑๓๕.

^๗ กานนท์ อินทปัญญา, การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสุพรรณบุรีเขต ๑, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร), ๒๕๔๕.

^๘ กมลลักษณ์ ทิพากร, ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ อาจารย์ที่ปรึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พระนครใต้, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง), ๒๕๔๕.

ที่ทำการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่ปรึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พระนครใต้ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่ปรึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พระนครใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่ปรึกษา พบว่า นักศึกษาที่เรียนสาขาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านความรู้และประสบการณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๕.๒.๒. เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพ ประเภท และคณะของนิสิต

ผลการเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพ ประเภท และคณะของนิสิต โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า นิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมาที่มีสถานภาพ ประเภท และคณะของนิสิตต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลลักษณ์ ทิพากร^๕ ที่ทำการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่ปรึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พระนครใต้ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เรียนสาขาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านความรู้และประสบการณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ การที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตที่มีสถานภาพ ประเภท และคณะต่างกัน มีความคิดเห็นต่ออาจารย์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ไปในทางที่ดีให้ความเคารพต่ออาจารย์ เพราะการที่คนจะเป็นครูอาจารย์ที่ดีได้นั้นต้องพิจารณาจากคุณสมบัติส่วนบุคคลก่อนเรื่องอื่นใด เช่น จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรม ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี รักและเมตตาต่อศิษย์ ศรัทธาในวิชาชีพ มีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ที่ดีสามารถดำรงชีวิตและทำงาน

^๕ กมลลักษณ์ ทิพากร, ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่ปรึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พระนครใต้, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง), ๒๕๔๘.

ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เหล่านี้ล้วนบ่งบอกถึงความเป็นกัลยาณมิตรต่อศิษย์ และนิสิตมีประสบการณ์ใกล้เคียงกัน ได้เข้ามาศึกษาในระดับปริญญาในสถาบันเดียวกัน ทำกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเหมือนกัน ได้รับบรรยากาศของมหาวิทยาลัยแบบเดียวกัน ใช้บริการต่างๆ ของมหาวิทยาลัยเหมือนกัน จึงทำให้นิสิตที่มีสถานภาพ ประเภท และคณะต่างกัน แสดงความคิดเห็นไม่แตกต่างกันไปด้วย

๕.๒.๓. เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามชั้นปี

ผลการเปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามชั้นปี โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ โดยนิสิตชั้นปีที่ ๑ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์สูงกว่านิสิตชั้นปีที่ ๔ ปีที่ ๒ และปีที่ ๓ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า นิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมาที่มีชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตที่เรียนอยู่ในชั้นปีที่สูงขึ้น ได้รับการเรียนการสอนจากอาจารย์ท่านเดิมหลายครั้ง มีความเคยชินกับการจัดการสอนของอาจารย์ท่านเดิม ซึ่งอาจเกิดจากการใช้อารมณ์ในการสอน ขาดเทคนิคการสอนที่หลากหลาย ขาดสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย ขาดความเชื่อมั่นในคณาจารย์ที่สอน เป็นต้น จึงทำให้เกิดทัศนคติหรือความคิดเห็นต่อความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์แตกต่างกันไปด้วย ผลการศึกษาในครั้งนี้ใกล้เคียงกับงานวิจัยของ สมควร ทองเรือง^{๑๐} ที่ทำการศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครอง ครู นักเรียน ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล เทศบาลนครระยอง พบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ โดยนักเรียนกลุ่มที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพลมากกว่านักเรียนกลุ่มที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ และกลุ่มที่กำลัง

^{๑๐} สมควร ทองเรือง, ความคาดหวังของผู้ปกครอง ครู นักเรียน ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล เทศบาลนครระยอง, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), ๒๕๕๐.

ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ และใกล้เคียงกับงานวิจัยของ สุทัศน์ สุดาจันทร์^{๑๑} ที่ทำการศึกษาความคาดหวังของนักเรียนที่มีต่อบทบาทของครูแนะแนวโรงเรียนป่าจี่วิทยา อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย พบว่า นักเรียนชั้น ม.๑ และ ม.๒ มีความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทของครูแนะแนวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนนักเรียนชั้น ม.๒ และ ม.๓ มีความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทของครูแนะแนว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “ศึกษาความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา” ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะออกเป็น ๒ ตอนดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

ตอนที่ ๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

๕.๓.๑ ตอนที่ ๑ ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

๑. เนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นผลสะท้อนให้มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา เห็นความสำคัญของหลักคำสอนเรื่องกัลยาณมิตรในทางพระพุทธศาสนา และควรปลูกฝังให้อาจารย์ทุกท่านมีความเชื่อมั่นในความเป็นกัลยาณมิตรต่อไป อันจะส่งผลถึงความเชื่อ ความศรัทธาและความมั่นใจ ต่อการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมาต่อไป

๒. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ควรนำเอาผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้เข้าไปใช้พัฒนาและปรับปรุงวิธีการให้ความรู้ต่อนิสิต เพื่อสร้างศรัทธาปสาทะ คือ ความเลื่อมใสและความนิยมชมชอบ ให้นิสิตเกิดความรู้ความเข้าใจที่แท้จริงในการศึกษา และปลูกฝังให้มีความคิดที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม ตลอดจนสร้างศรัทธาและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ถูกต้องตามหลักพระพุทธศาสนา ตั้งมั่นอยู่ในกรอบของศีลธรรมอันดีต่อไป

^{๑๑} สุทัศน์ สุดาจันทร์, ความคาดหวังของนักเรียนที่มีต่อบทบาทของครูแนะแนวโรงเรียนป่าจี่วิทยา อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๔๖.

๓. โรงเรียน มหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานอื่นๆ ควรนำผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางและปรับปรุงการจัดการศึกษาหรือกิจกรรมต่างๆ โดยเน้นถึงการปฏิบัติตนและการเป็นแบบอย่างที่ดี รวมถึงควรจัดให้นักเรียน นักศึกษา มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาให้มากขึ้น เพื่อนักเรียนนักศึกษาจะได้ใกล้ชิดกับพระพุทธศาสนา มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง อันเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดีต่อไป

๕.๓.๒ ตอนที่ ๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับการนำหลักธรรมเรื่องกัลยาณมิตรทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อศึกษาว่ามีการนำไปใช้ระดับใด อย่างไร

๒. ควรมีการวิจัยเรื่องนี้กับกลุ่มบุคคลอื่นๆ ที่ไม่ใช่บัณฑิตนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา เพื่อจะได้ทราบข้อเท็จจริงในเรื่องนี้เพิ่มขึ้นว่ามีความคิดเห็นระดับใด อย่างไร เพื่อปรับปรุงการจัดการศึกษาในสถาบันการศึกษานั้นๆ และนำมาซึ่งความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนาของพุทธศาสนิกชนต่อไป

๓. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาด้านอื่นที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนของอาจารย์และนิสิตในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย